

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

2017-10-25

Samhällsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Enhörna kommunaldelsnämnd

Samrådsyttrande inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås

Diarienummer: SBN-2017-02208, TN-2017-00881, En 17/55

Fastighet: Bastmora 1:1

Sammanfattning av ärendet

Telge Nätts anläggning i Underås ingår i Södertäljes system för vattenförsörjning. För att täcka dricksvattenbehovet hos Södertälje och Nykvarns kommuns växande befolkning behöver befintligt vattenuttag ersättas med ett nytt större vattenuttag. För att klara den nya intagsvolymen behöver även en ny intagsledning läggas. Planerat vattenuttag ska maximalt uppgå till ca 46 000 m³/ dygn fram till år 2030, därefter öka till ett maximalt uttag på ca 56 500 m³/ dygn fram till år 2070. I samband med anläggandet av ledningen kommer viss schaktning i strandlinjen att behövas. Vattenuttaget kommer att ske inom fastighet Underås 1:1 i Södertälje kommun.

Förutom en sommarstuga på grannfastigheten Bastmora 1:1 finns inga byggnader i närheten av planerad verksamhet. För det planerade vattenuttaget och intagsledning behöver Telge Nät söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Prövning kommer att ske genom att en tillståndsansökan lämnas in till Mark- och miljödomstolen. För ansökan om tillstånd kommer en miljökonsekvensbeskrivning att tas fram. Nödvändiga skyddsåtgärder vid anläggnings- och driftskedet kommer att utredas vidare och redovisas i MKB:n. Dispens från strandskyddet innefattas i tillståndsansökan.

Samråd hålls för att informera om projektet, ge möjlighet till synpunkter på detta samt genom dessa synpunkter ge Telge Nät information om förhållanden som är relevanta vid utformning, sträckning eller byggande. Samråd om föreliggande ansökan sker med myndigheter, intresseorganisationer, särskilt berörda m.fl. och kommer att hållas i oktober 2017. Ansökan avses därefter skickas in till Mark- och miljödomstolen i november 2017. Planerad byggstart är hösten 2018. Anläggandet av vattenuttaget beräknas ta ca 13 månader och preliminärt ske under perioden september 2018 - november 2019. Planerad driftstart är hösten 2019.

Samhällsbyggnadskontorets synpunkter: Kontoret ser ett utökat vattenuttag och en ny intagsledning som en mycket angelägen och viktig strategisk fråga för kommunens utveckling. I sin roll som förvaltare vill kontoret även poängtera att det på fastigheten Ekeby 3:1 finns en kommunal badplats och en småbåtshamn. Vid kontakt med Sweco, som har i uppdrag att driva samrådet, har kontoret fått information om att dessa verksamheter inte anses vara en risk och därför inte omnämnts i samrådsunderlaget. Kontoret vill ändå informera om att småbåtshamnar

Diarienummer
TN-2017-00881

behöver muddras regelbundet och vill lyfta frågan om det kan bli konsekvenser för småbåtshamnen när detta behöver göras. I samrådsunderlaget står även att: ”Dricksvattenanläggningen Djupdalsverket som ligger inom berörd fastighet är utpekat som riksintresse för vattenförsörjning.” Denna formulering kan uppfattas som att hela riksintressets utbredning ligger inom fastigheten Underås 1:1. Riksintresset sträcker sig dock över flera fastigheter. Det är därför bra om denna mening omformuleras.

Beslutsunderlag

Inbjudan till samråd

170925 Samrådsunderlag, Underås 1:1, Telge Nät.

171025 Tjänsteskrivelse, Samrådsyttrande inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås.

171025 Samrådsyttrande inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kontoret ser inga ekonomiska konsekvenser av ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i detta skede.

Kontorets/Förvaltningens förslag till nämnden

Kontoret föreslår nämnderna att godkänna kontorets samrådsyttrande inför Telge Näts ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås.

Beslutet ska skickas till

Akten

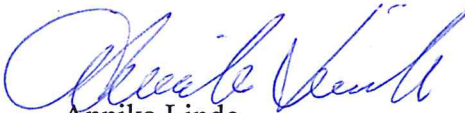
Homan Gohari

Tf samhällsbyggnadsdirektör

Andreas Klingström

Planchef

Annika Linde

Chef upplåtelser och
tillstånd

Handläggare:

Liselotte Löthagen

Miljöplanerare

Telefon (direkt): +46 08-523 031 71, [extrainfo om telefon, ex telefontider]

E-post: liselotte.lothagen@sodertalje.se

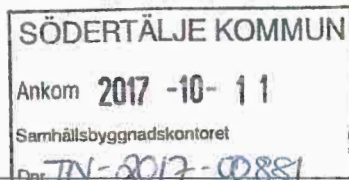

2017-10-25

Samhällsbyggnadskontoret

Samrådsyttrande inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås

Samhällsbyggnadskontoret ser ett utökat vattenuttag och en ny intagsledning som en mycket angelägen och viktig strategisk fråga för kommunens utveckling. I sin roll som förvaltare vill kontoret även poängtera att det på fastigheten Ekeby 3:1 finns en kommunal badplats och en småbåtshamn. Vid kontakt med Sweco, som har i uppdrag att driva samrådet, har kontoret fått information om att dessa verksamheter inte anses vara en risk och därför inte omnämnts i samrådsunderlaget. Kontoret vill ändå informera om att småbåtshamnar behöver muddras regelbundet och vill lyfta frågan om det kan bli konsekvenser för småbåtshamnen när detta behöver göras. I samrådsunderlaget står även att: "Dricksvattenanläggningen Djupdalsverket som ligger inom berörd fastighet är utpekad som riksintresse för vattenförsörjning." Denna formulering kan uppfattas som att hela riksintressets utbredning ligger inom fastigheten Underås 1:1. Riksintresset sträcker sig dock över flera fastigheter. Det är därför bra om denna mening omformuleras.

INBJUDAN TILL SAMRÅD

Samråd inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i Underås, Södertälje

Bakgrund

Telge Nät's anläggning i Underås ingår i Södertäljes system för vattenförsörjning. För att täcka dricksvattenbehovet hos Södertälje och Nykvarns kommuns växande befolkning behöver befintligt vattenuttag ersättas med en nytt större vattenuttag. För att klara den nya intagsvolymen behöver även en ny intagsledning läggas.

Planerad vattenverksamhet

Planerat vattenuttag ska maximalt uppgå till ca 46 000 m³/ dygn fram till år 2030, därefter öka till ett maximalt uttag på ca 56 500 m³/ dygn fram till år 2070. I samband med anläggandet av ledningen kommer viss schakt i strandlinjen att behövas.

Inbjudan till samråd

Skriftligt samråd

Du/ni inbjuds här med till att lämna synpunkter i samrådet. Ni får möjligheten att lämna synpunkter eftersom ni ingår i bedömd samrådsrets som berörs av tillståndsansökan. Samrådsunderlaget där projektet beskrivs närmare bifogas i detta utskick.

Hur ni lämnar samrådssynpunkter

Sweco Environment driver samrådet på uppdraget av Telge Nät AB. Samrådssynpunkter kan lämnas till Anna-Emilia Joelsson på Sweco, se kontaktuppgifter nedan.

Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 Stockholm

Anna-Emilia Joelsson
Tel direkt: + 46 (0) 8 695 65 41

Ni är välkomna med era synpunkter senast den 30 oktober 2017

SAMRÅDSUNDERLAG

TELGE NÄT

Underås 1:1 vattenverksamhet

UNDERLAG FÖR SAMRÅD ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN AVSEENDE VATTENVERKSAMHET

2017-09-25

STOCKHOLM MILJÖ INFRASTRUKTUR

ELIN NANNSTEDT
ANNA-EMILIA JOELSSON
PER BERGLUND

Innehållsförteckning

1	Administrativa uppgifter	5	
2	Inledning	6	
2.1	Bakgrund och syfte		6
2.2	Lokalisering		6
2.3	Ansökan avser		7
2.4	Tidplan		7
3	Alternativ		
3.1	Nollalternativ		Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2	Teknisk beskrivning av sökt alternativ		Fel! Bokmärket är inte definierat.
4	Avgränsningar	7	
5	Bedömningsgrunder		Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.1	Planförhållanden		7
5.1.1	Översiktsplan		7
5.1.2	VA-plan		8
5.1.3	Detaljplaner		8
5.2	Miljökvalitetsnormer		8
5.3	Strandskydd		8
5.4	Riksentressen och andra områdesskydd		9
5.5	Markägarförhållanden och andra verksamheter		10
6	Områdets förutsättningar	11	
6.1	Geologi och bottenförhållanden		11
6.2	Vattenmiljö		11
6.2.1	Ytvattenmiljö		11
6.2.2	Grundvattenförekomst		13
6.3	Naturmiljö		15
6.3.1	Naturmiljö i vattnet		15
6.4	Naturmiljö på land		15
6.5	Kulturmiljö		16
6.6	Friluftsliv och rekreation		16
7	Förväntade miljökonsekvenser	16	
7.1	Påverkan under anläggningsskedet		16
7.2	Påverkan under driftskedet		16
7.3	Indirekt påverkan av vattenverksamheten		Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.4	Skyddsåtgärder		16

7.5	Kontroll	17
8	Referenser	18

1 Administrativa uppgifter

Fastighet: Underås 1:1

Ort: Södertälje

Kommun: Södertälje kommun

Sökande: Telge Nät AB

Adress: Holmfastvägen 31, 151 62 Södertälje

Fastighetsägare: Sand- och Grus AB Jehander

Adress: Box 47124 100 74 Stockholm

Kontakt Telge Nät : Jan Friberg, (konsult Sweco) 08-695 60 29
Cecilia Weistrand, 08-550 222 14

Kontaktperson, samråd: Anna-Emilia Joelsson, Sweco, 08-695 65 41

Juridiskt ombud: Peter Ekström, Sweco 060-16 90 45

Prövningsgrund: Tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken

Tillsynsmyndighet: Länsstyrelsen i Stockholms län

Prövningsmyndighet: Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt

Kartor: Grundkartor från Lantmäteriet om inget annat anges

2 Inledning

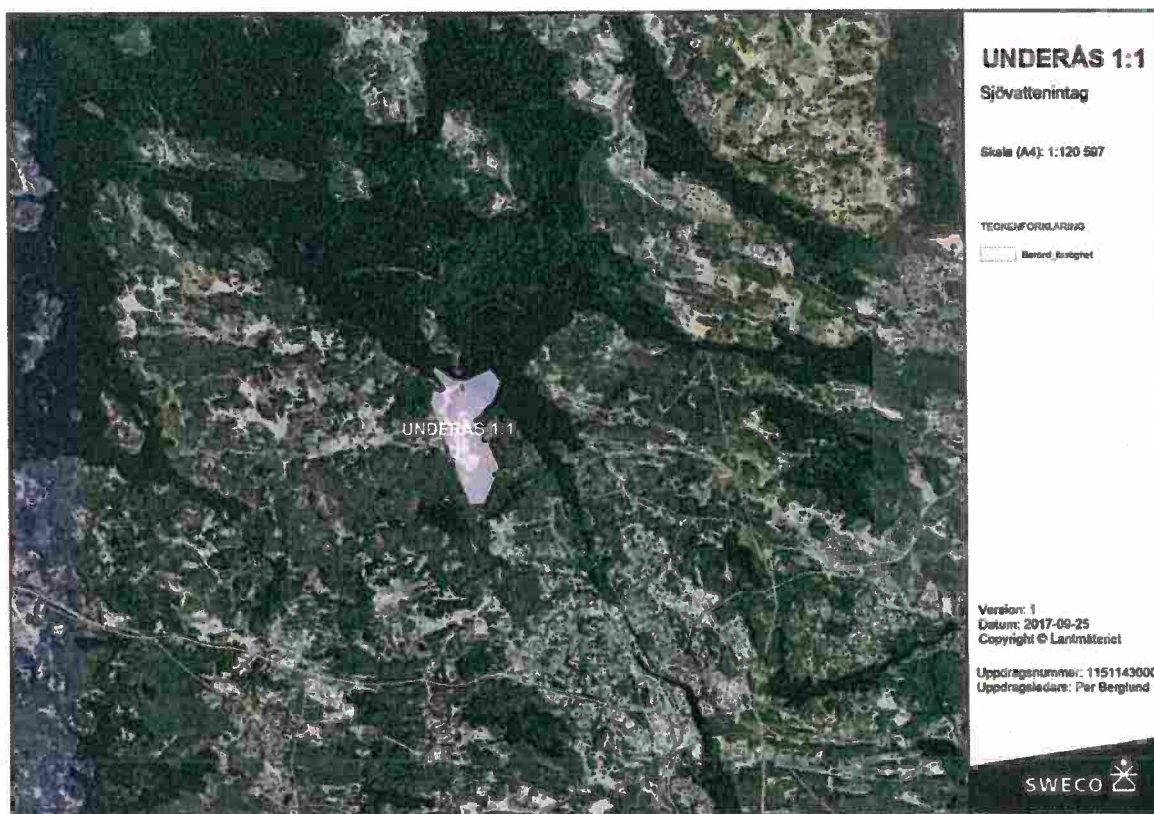
2.1 Bakgrund och syfte

För att tillgodose dricksvattenbehovet hos Södertälje och Nykvarn kommuns växande befolkning behöver Telge Näts befintliga vattenuttag med maxkapacitet på 26 000 m³/ dygn vilket motsvarar 306 l/s, ersättas med en nytt större vattenuttag som dimensioneras för den prognostiserade befolkningsmängden 2070. Planerat vattenuttag ska maximalt uppgå till ca 46 000 m³/ dygn fram till år 2030, därefter öka till ett maximalt uttag på ca 56 500 m³/ dygn fram till år 2070. För att klara den nya intagsvolymen behöver en ny intagsledning läggas. (Telge Nät)

För det planerade vattenuttaget och intagsledning behöver projektet söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

2.2 Lokalisering

Vattenuttaget kommer att ske inom fastighet Underås 1:1 (Figur 1) i Södertälje kommun. Förutom en sommarstuga på grannfastigheten Bastmora 1:1 finns inga byggnader i närheten av planerad verksamhet.

Figur 1. Lokalisering berörd fastighet planerat sjövattnentag markerat i lila.

2.3 Ansökan avser

Telge Nät avser att söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken för det utökade vattenuttag och intagsledningen som behövs.

Prövning kommer att ske genom att en tillståndsansökan lämnas in till Mark- och miljödomstolen.

Samråd hålls för att informera om projektet, ge möjlighet till synpunkter på detta samt genom dessa synpunkter ge Telge Nät information om förhållanden som är relevanta vid utformning, sträckning eller byggande.

2.4 Tidplan

Samråd om föreliggande ansökan sker med myndigheter, intresseorganisationer, särskilt berörda m.fl. och kommer att hållas i oktober 2017. Ansökan avses därefter skickas in till Mark- och miljödomstolen i november 2017. Planerad byggstart är hösten 2018. Anläggandet av vattenuttaget beräknas ta ca 13 månader och preliminärt ske under perioden september 2018 – november 2019. Planerad driftstart är hösten 2019.

3 Teknisk beskrivning

Befintlig intagsledning är relativt gammal. Sökt alternativ innebär att ett nytt intag anläggs som kan ta en större vattenmängd jämfört med idag. Dagens maximala vattenuttag ligger på ca 26 500 m³/dygn. Det nya behöver bedöms uppgå till ca 46 000 m³/dygn fram till år 2030. Därefter bedöms behovet av vatten uppgå till 56 500 m³/dygn till år 2070. Detta för att även i framtiden klara av att tillgodose dricksvatten till den ökande befolkningen i Södertälje och Nykvarns kommun även då grundvattennivån i området är låg.

4 Avgränsning

För ansökan om tillstånd kommer en miljökonsekvensbeskrivning att tas fram. I den kommer avgränsning av relevanta miljöaspekter att göras. I MKB:n kommer att redovisa direkta och indirekta konsekvenser av anläggningsskedet och driftskedet. Miljökonsekvenser som kommer att studeras och redovisas närmare under avsnitt 7 Förväntade miljökonsekvenser.

5 Allmänna förutsättningar

5.1 Planförhållanden

5.1.1 Översiktsplan

Översiktsplan i Södertälje kommun, Framtid Södertälje, togs i laga kraft i december 2013 och skall staka ut kommunens framtid fram till 2030. I översiktsplanen framgår bland annat att kommunen strävar efter att:

- Förbättra det nuvarande VA-systemet för att långsiktigt skapa hållbara lösningar.
- På sikt måste Södertäljes dricksvattenproduktion öka för att klara framtida utbyggnader och klimatförändringar.

5.1.2 VA-plan

Telge Nät är huvudman för VA-nätet i Södertälje kommun. En vatten- och avloppsplan är under framtagande och planeras fastställas under 2017.

5.1.3 Detaljplaner

Området där vattenintaget planeras att anläggas omfattas inte av någon detaljplan.

5.2 Miljökvalitetsnormer

För ytvatten (Mälaren-Prästfjärden) som ingår i Norrströms avrinningsområde gäller miljökvalitetsnormer med krav på att god ekologisk och kemisk status ska uppnås, se vidare under avsnitt 6.2 Vattenmiljö.

För grundvatten (Malmsjöåsen södra) gäller miljökvalitetsnormer med krav på god kemisk status och god kvalitativ status ska bibehållas (VISS, 2017).

Mälaren ingår i Naturvårdsverkets förteckning över fiskevatten som ska skyddas enligt förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

5.3 Strandskydd

Syftet med strandskydd är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Planerat vattenuttag placeras inom strandskyddsområdet (Figur 2). Även den befintliga pumpstationen ligger inom strandskyddad zon.

Dispens från strandskyddet innefattas i tillståndsansökan.

Figur 2. Översikt strandskyddsområden markerat i blått. Berörd fastighet markerad i lila (Länsstyrelsen Stockholm, 2017).

5.4 Riksintressen och andra områdesskydd

Hela Mälaren är utpekad som riksintresse för yrkesfisket (Figur 3). Mälaren är även av regionalt intresse för fritidsfisket.

Mälaren är också upptagen som riksintresse för det rörliga friluftslivet (Figur 3).

Figur 3. Översikt riksintresse yrkesfiske samt riksintresse rörligt friluftsliv. Berörd fastighet markerad i lila (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

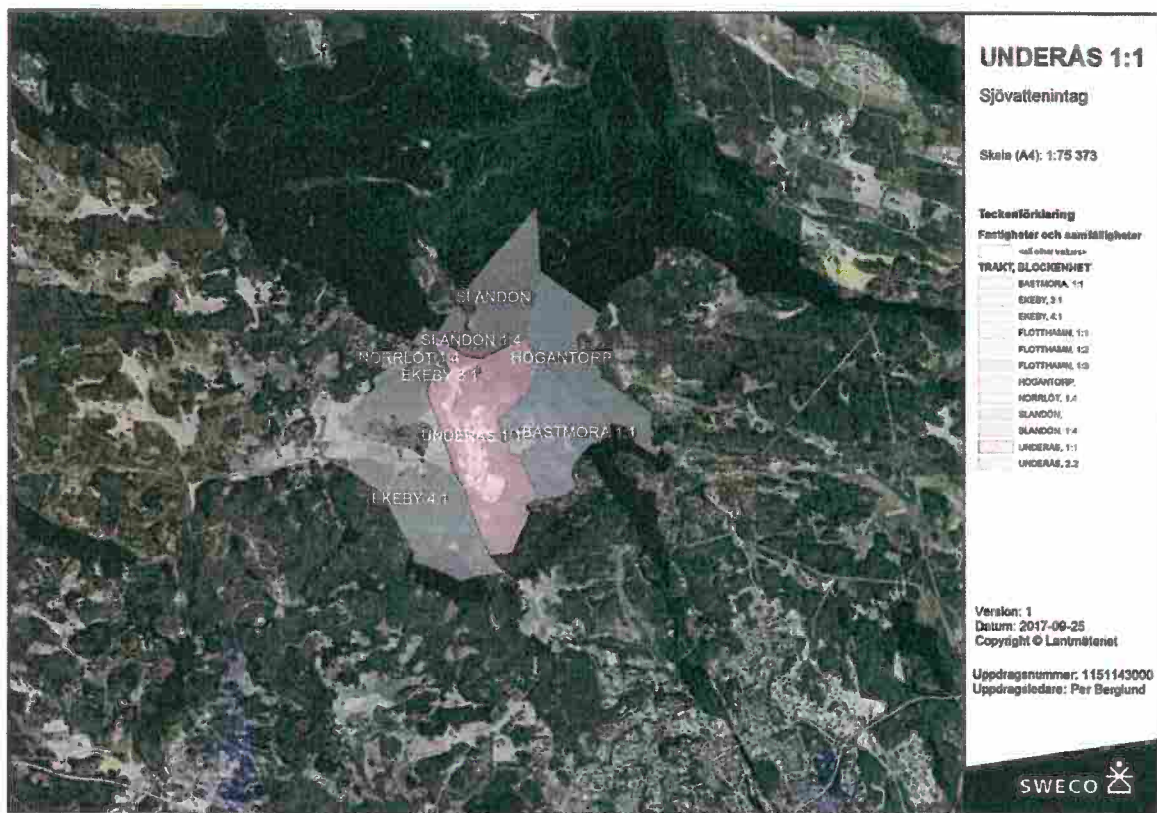
I sundet ut mot Södertälje kanal löper en allmän farled som är av riksintresse för sjöfart. Farleden ligger ca 1 km ifrån land och ledningen kommer läggas på betryggande avstånd från farleden.

Dricksvattenanläggningen Djupdalsverket som ligger inom berörd fastighet är utpekad som riksintresse för vattenförsörjning.

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen – RUFS 2010 är området utpekad som del av den gröna kilen Bornsjökilen. Syftet med gröna kilar är att ge människor möjlighet att uppleva ett relativt ostört, variationsrikt naturområde med spridningsmöjlighet för flera olika arter, och ett sammanhängande kulturlandskap. Andra särskilda kvaliteter som området ämnar tillföra är tysta områden, stränder, gröna svaga samband samt värden som sträcker sig över kommun- och länsgränser (Länsstyrelsen Stockholm, 2013).

5.5 Markägarförhållanden och andra verksamheter

Aktuell verksamhet ligger inom fastighet Underås 1:1, vilken ägs av Sand-och Grusaktiebolaget Jehander. Fastighetskarta över området redovisas i figur 4.

Figur 4. Översikt fastigheter. Berörd fastighet Underås 1:1 markerat i lila.

6 Områdets förutsättningar

6.1 Geologi och bottenförhållanden

Enligt maringeologiska kartan består botten utanför Underås 1:1 av glacial lera och postglacial lera. Kompletterande geotekniska undersökningar kommer att genomföras i ett senare skede och redovisas närmare i MKB.

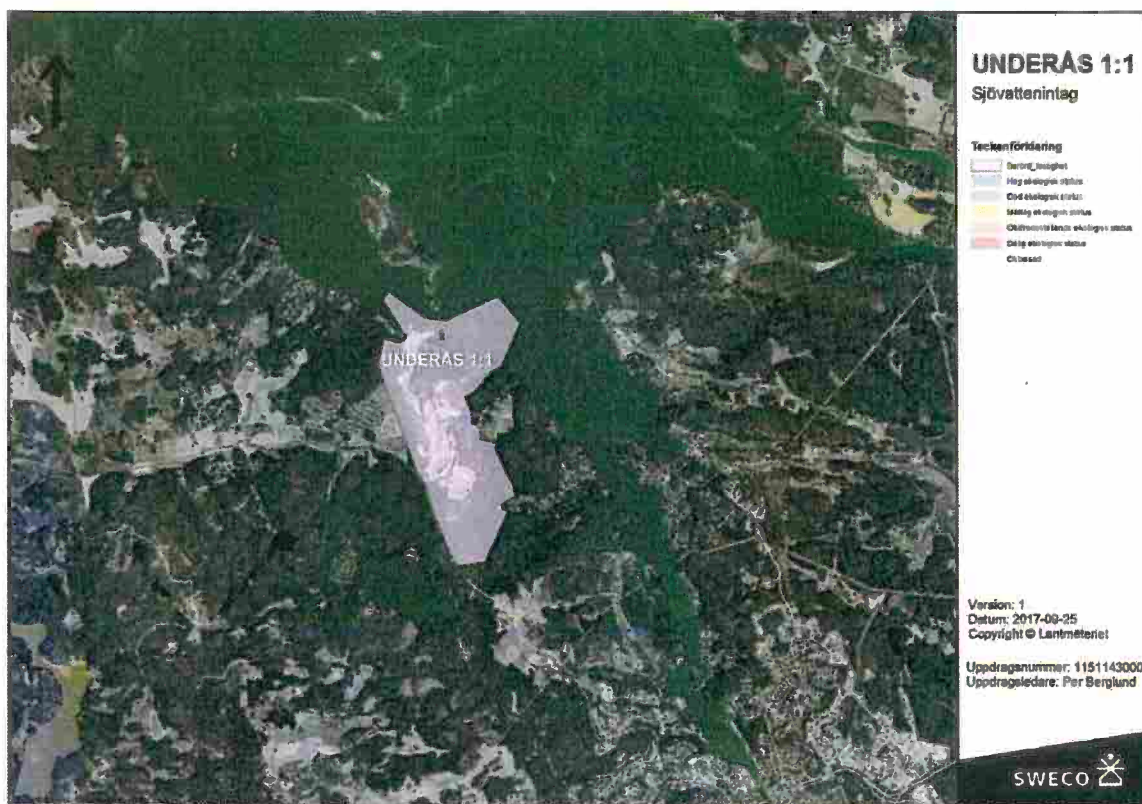
6.2 Vattenmiljö

6.2.1 Ytvattenmiljö

Prästfjärden är en av Mälarens största fjärdar och har kustlinje mot sju kommuner. Sjöarean för Prästfjärden uppgår till ca 320 km² och medeldjupet är ca 20 meter.

Prästfjärden utgör en vattenförekomst Mälaren-Prästfjärden (ID EU_CD: SE657160-160170) och vattenmyndigheten för Norra Östersjön har klassat Prästfjärdens ekologiska status som god och den kemiska statusen som "uppnår ej god" (exklusive kvicksilver och bromerade difenyletrar) (Figur 5 & 6). För tributyltenn föreningar, TBT, finns ett undantag att uppnå god kemisk ytvattenstatus med tidsfrist 2027.

Vattnet är naturligt näringsrikt avseende både kväve och fosfor och klorofyllhalten är hög och klassas till "måttlig status". Enligt SMHI:s vattenwebb står jordbruket för 70% dagvatten för 8 % och enskilda avlopp för 12% av den antropogena fosforbelastningen i Prästfjärdens avrinningsområde. I Prästfjärden är självrening av kväve och fosfor från antropogena källor fortfarande hög vilket innebär att miljöproblem i form av övergödning inte ger sig tillkänna trots hög externbelastning. Trots att miljöproblemet övergödning ännu inte kunnat fastställas, är påverkan att betrakta som betydande.

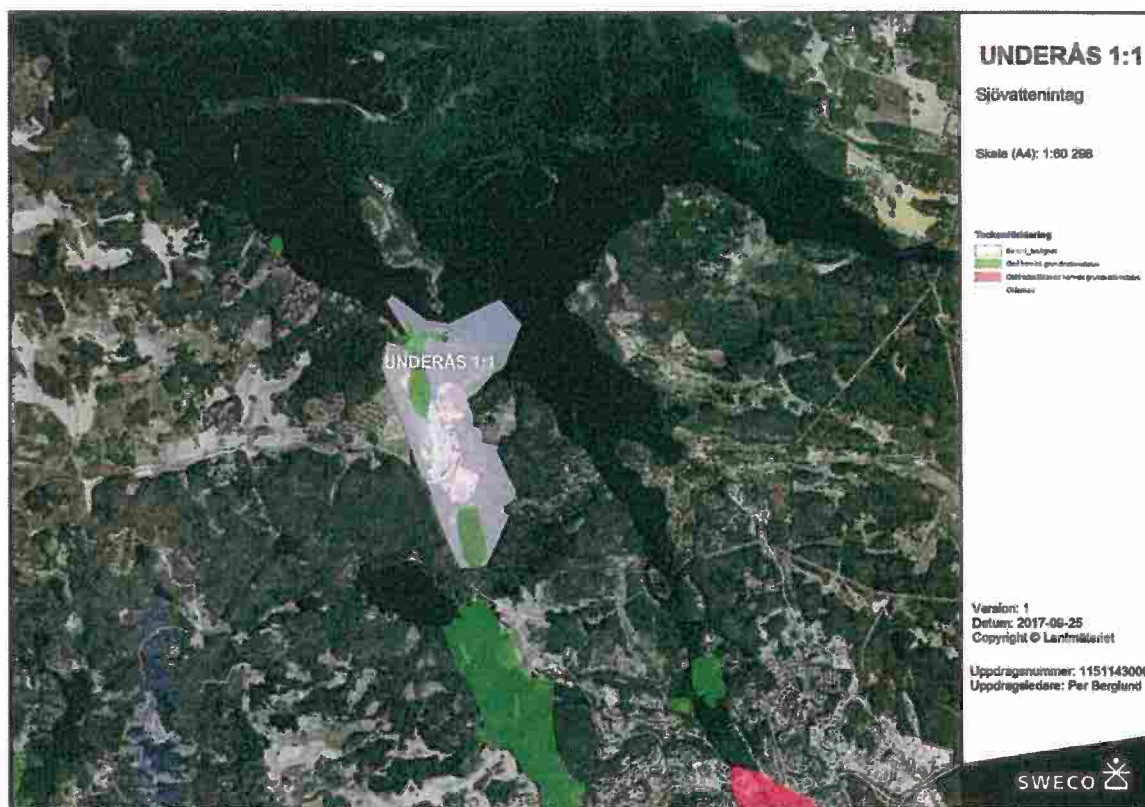
Figur 5. Översikt ekologisk status Mälaren. Berörd fastighet markerad i lila (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

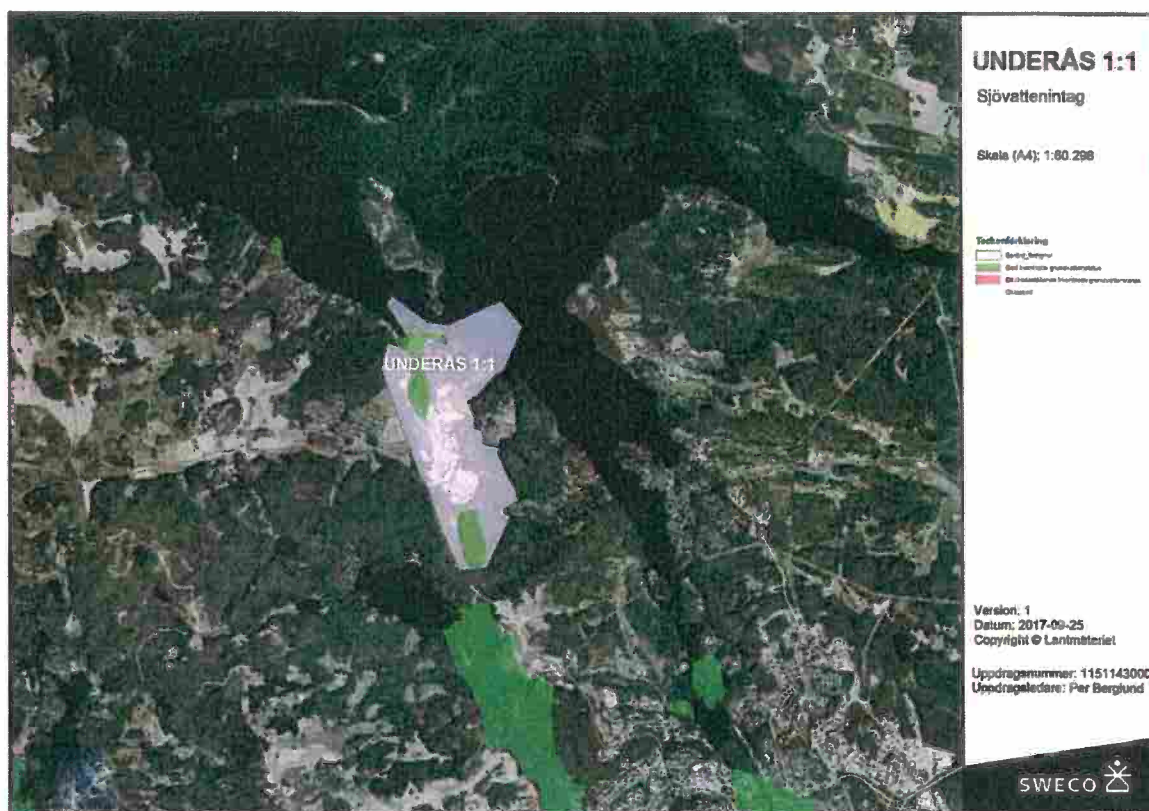
Figur 6. Översikt kemisk status Mälaren. Berörd fastighet utmärktmarkerad i lila (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

6.2.2 Grundvattenförekomst

Malmsjöåsen tillhör grundvattenförekomsten Malmsjöåsen södra (ID EU: CD: SE656712-160033). Statusen bedöms som god både med avseende på kemisk grundvattenstatus såväl som kvantitativ status (Figur 7 & 8). Dock ses en signifikant ökande trend av klorid, konduktivitet och sulfat. Påverkanskällan bedöms vara deponi/deponier inom förekomsten och inom tillrinningsområdet. Föroreningarna bedöms också kunna komma från transport och infrastruktur. Till exempel så korsas vattenförekomsten under 700 meter av en väg som saltas vintertid. Det föreligger därför en risk att god kemisk status inte uppnås 2021. Malmsjöåsen omfattas även av krav enligt dricksvattenföreskrifterna.

Figur 7. Översikt kemisk status grundvattenförekomst. Berörd fastighet markerad i lila (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

Figur 8. Översikt kvalitativ status grundvattenförekomst. Berörd fastighet markerad i lila (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

6.3 Naturmiljö

6.3.1 Naturmiljö i vattnet

Mälaren är Sveriges artrikaste sjö med avseende på fisk och har 33 naturligt förekommande fiskarter. Prästfjärden finns det rikligt med lake och gös.

Mälaren ingår i Naturvårdsverkets förteckning över fiskevatten som ska skyddas enligt förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. I förordningen finns riktvärden, (värde som ska eftersträvas) och gränsvärden (värde som inte får överskridas eller underskridas) för ett antal olika parametrar som t.ex. temperatur, upplöst syre, pH, uppslammade fasta substanser och metaller.

6.4 Naturmiljö på land

Inom berört område finns ingen skyddsvärd natur.

6.5 Kulturmiljö

Inom fastigheten Underås 1:1 finns en fornborg som är fornlämningsklassad och därmed skyddad av kulturmiljölagen (RAÄ, 2017).

6.6 Friluftsliv och rekreation

Som nämnt i avsnitt 5.4 är Mälaren enligt 4 kap Miljöbalken i sin helhet upptagen som riksintresse för det rörliga friluftslivet med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns, där turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas.

Handredskapsfiske är fritt i Mälaren.

7 Förväntade miljökonsekvenser

7.1 Påverkan under anläggningsskedet

Den största miljöpåverkan uppstår när intagsledningen ska läggas o vattnet och schaktas ner i strandlinjen. Viss grumling skulle då kunna uppstå i samband med detta.

Under anläggandet kan arbetena ge begränsad framkomlighet i vattenområdet. Påverkan av detta kan dock minimeras genom anpassning av arbeten efter säsong, planering av arbetssätt och genom tydlig information till särskilt berörda och allmänheten.

7.2 Påverkan under driftskedet

Intagsledningen bedöms inte utgöra något hinder på botten av betydelse för vattengenomströmningen samt heller inte utgöra en hindrande struktur för vattenlevande organismer.

Risken för allvarlig skada eller brott på intagsledningen bedöms som minimal.

En vattenbalansutredning kommer att göras med syfte att utreda om önskat uttag skulle innebära någon negativ påverkan på Mälaren.

7.3 Skyddsåtgärder

En rad skyddsåtgärder kan komma att vidtas för att minimera påverkan, se nedan. Ytterligare skyddsåtgärder vid anläggnings- och driftskedet kommer att utredas. Nödvändiga skyddsåtgärder kommer att utredas vidare och redovisas i MKB:n.

- Systemet förses med tryckmätare vilket innebär att eventuellt brott på ledningarna kan upptäckas i tidigt skede.
- Miljökrav ställs på entreprenör (användande av miljödiesel, invallning av bränsle, krav på kemikalier, krav på beredskap och utrustning för bränsle eller kemikaliespill m.m.).
- Vid påträffande av fornlämningar ska verksamheten stoppas och länsstyrelsen kontaktas för arkeologisk undersökning.

7.4 Kontroll

Ett kontrollprogram om verksamhetsutövarens egenkontroll kommer att tas fram för byggskedet där särskilda rutiner och skyddsåtgärder kommer att redovisas.

8 Referenser

Länsstyrelsen Stockholm, 2013.

<http://www.lansstyrelsen.se/stockholm/SiteCollectionDocuments/Sv/om-lansstyrelsen/kungorelser-och-delgivningar/oversyn-utvidgat-strandskydd/sodertalje/oversyn-utvidgat-strandskydd-sodertalje-omradesbeskrivningar-o-kallor-samlade.pdf>

Länsstyrelsens WebbGIS, 2017. Länsstyrelsen Stockholm Planeringsunderlag: <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/>

RAÄ, 2017. <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

VISS, 2017.

<http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE657160-160170>

<http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA60367889>